

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň **1/ R.**, bývajúcej v B., **2/ M.**, bývajúcej v B., **3/ A.**, bývajúcej v B., **4/ P.**, bývajúcej v B., všetkých zastúpených JUDr. A., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ H.**, so sídlom v B., **2/ S.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti uznesenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 28/2006, na dovolanie žalobkýň 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2008 sp. zn. 8 Co 183/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/, 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 5. decembra 2006 č.k. 7 C 28/2006-32 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyne 1/ až 4/ domáhali určenia neplatnosti uznesenia Národného výboru v Bratislave z X. č. X., V., ktorým bol konfiškovaný majetok ich právnych predchodcov, a to dom s dvomi dvormi nachádzajúci sa v B., zapísaný v pozemnoknižnej vložke č. X. ako parcela č. X., keďže bolo vydané v rozpore s dekrétom prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., nakoľko boli slovenskej a nie nemeckej národnosti. Žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil neopodstatnenosťou žaloby, ktorá spočíva v tom, že predmetné uznesenie nie je právnym úkonom, nedostatkom aktívnej legitímácie žalobkýň na podaní danej žaloby, ako i nedostatkom naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.

Na odvolanie žalobkýň 1/ až 4/ Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. septembra 2008 sp. zn. 8 Co 183/2007 napadnutý rozsudok potvrdil a žalovaným nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Preskúmaním veci v odvolacom konaní dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Odvolanie nie je opodstatnené, lebo aj podľa jeho názoru žalobkyne nepreukázali naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil odvolací súd poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a skutočnosť, že žalovaní sa práva na náhradu trov konania výslovne vzdali.

Rozsudok odvolacieho súdu napadli žalobkyne 1/ až 4/ dovolaním a žiadali napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke naliehavosti právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., v dôsledku čoho im bola aj odňatá možnosť konať pred súdom.

Žalovaní sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníčky konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpené advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovoláním žalobkyně 1/ až 4/ nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyně nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobkyně by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k niektorej z nich, ale len jednoznačné a všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté vadou konania v zmysle § 237 O.s.p.

Žalobkyne 1/ až 4/ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyne namietajú, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný (zákonu nezodpovedajúci) postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi

odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom - § 41 O.s.p., nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy - § 44 O.s.p., vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali - § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie - § 115 O.s.p., na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk - § 158 ods. 2 O.s.p.).

Podľa obsahu dovolania žalobkyne zastávajú názor, v zmysle ktorého im súdy odňali možnosť pred súdmi konať tým, že vec nesprávne právne posúdili, keď „napriek dokázaniu naliehavosti právneho záujmu na veci, súdy rozhodli v rozpore s uvedenými okolnosťami, čím porušili prísl. zákonnosť“. Treba preto uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle citovaného ustanovenia (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky síce všeobecne považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Súčasťou (výsledkom a zavŕšením) právneho posúdenia veci bol v danom prípade záver súdov, že žalobkyne neosvedčili naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení

práva alebo právneho vzťahu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Výklad dovolacieho súdu, ktorý je podaný v predchádzajúcom odseku, opodstatňuje aj v prejednávanej veci záver, že i keby bol (prípadne) nesprávny právny záver súdov nižších stupňov o tom, že žalobkyne nemajú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti uznesenia, nemala by táto skutočnosť za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Táto skutočnosť bola v dovolacom konaní rozhodujúca.

Pokiaľ žalobkyne v dovolaní uvádzajú, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a že napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že oba relevantné dovolacie dôvody môžu byť úspešne uplatnené iba v procesne prípustnom dovolaní, avšak ani predmetná procesná vada ani samotné nesprávne právne posúdenie veci ale nezakladajú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť podaného dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol ho Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní boli (procesne) úspešnými žalovaní a vzniklo im právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyniam, ktoré úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. októbra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková

